

279290

FAMILIA

FÓIA ENCICLOPEDICA SI BELETRISTICA

CU ILUSTRATIUNI.

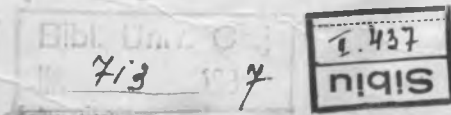
423

BCU Cluj / Central University Library Cluj
PROPRIETARIU, REDACTORU SI EDITORU:

IOSIFU VULCANU.

Fam

ANULU IV. — 1868.

PEST'A 1868.

Cu tipariulu lui Emericu Bartalits in Pest'a.

FAMILIA

~~P102~~

REVISTA DE ETNOLOGIE SI BELTRISTICA

CU ILUSTRATIUNI

279290

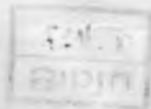
BCU Cluj / Central University Library Cluj

IOSEF VULCANU

1902

ANUL IV - 1888

1902

CUPRINSULU.

I.

Portrete si biografii.

	pagin'a
1. <i>A. Treboniu Laurianu</i>	1
2. <i>Simeonu Balinth</i>	25
3. <i>Mihaiu Cogalniceanu</i>	49
4. <i>Ladislau Vaid'a</i>	85
5. <i>Alesandru Petriceicu-Hajdeu</i>	121
6. <i>Bogdanu Petr ceicu-Hajdeu</i>	133
7. <i>Daniilu Manin</i>	157
8. <i>Umbert clironomulu italianu</i>	173
9. <i>Margaret'a princes'a de Savoya</i>	173
10. <i>Vasiliu Alesandrescu Urechia</i>	181
11. <i>Sofia es-regin'a de Neapole</i>	197
12. <i>Mihaiu Obrenovicu</i>	229
13. <i>Principele Napoleonu</i>	245
14. <i>Georgiu Sionu</i>	265
15. <i>Milanu Obrenovicu IV.</i>	281
16. <i>Mihaiu Pascali</i>	301
17. <i>Gemenii de la Siam</i>	399
18. <i>Isabel'a es-regin'a Spaniei</i>	471
19. <i>Rossini</i>	495
20. <i>Iosifu Mazzini</i>	507
21. <i>Fuad-Pasi'a</i>	519
22. <i>Aali-Pasi'a</i>	519
23. <i>Generalulu Grant</i>	531

II.

Poesii.

<i>Vasiliu Alesandri</i> : Noptea santului Andreiu	481
<i>Ionitia Badescu</i> : La ea	14
" Din departare	194
<i>G. Baronzi</i> : Trecutul, prezentulu si viitoriulu	206
" La o canteretia	302
" Lacrimi	373
" De ce plangu eu	458
<i>Dimitrie Bolintianu</i> : La Isusu pre cruce	123
" D'omn'a Chiasn'a	446
" Pop'a Stoic'a	505
<i>Simeonu Botizanu</i> : Idealulu meu	86
<i>Vasiliu Budescu</i> : Doine	304
<i>Nicolau Densusianu</i> : Lautariulu	27
<i>I. C. Dragescu</i> : Aprupe si departe	135
" Seracia mea	242
<i>Mihaiu Eminescu</i> : La o artista	337
" Amorulu unei marmure	383
<i>I. C. Fundescu</i> : Dorinti'a	289
" Departarea	325
" Oda la Ioanu Campinianu	431
" In ce stâ vieti'a (V. Hugo)	529
<i>Gr. H. Granda</i> : Meus'a la Liegiu	169
" Famili'a pescariului	361
<i>Leonid'a Grigoriti'a</i> : Suspinu	51
<i>Iulianu Grozescu</i> : Doine	73
" Doine	278
" Morbulu meu	470
<i>Iuli'a Hajdeu</i> : La sperantia	516

<i>I. Lapedatu</i> : Adio	158
" Mirii	217
" La o ruina	313
" La E.	376
" Suspinu	395
" Ghitar'a	493
<i>Lucreti'a</i> : Frundia verde rosmarinu	230
<i>At M. Marienescu</i> : Cersitoriulu	419
<i>Simeonu F. L. Marianu</i> : Cantece poporale	109
<i>M. B. M.</i> : Definitiuni morale	253
<i>Mihaiu Strajanu</i> : Cantarea copilei	37
" Dupa re'morcerea in <i>patruze</i>	97
" Florea suvenirii	366
<i>Ioanu Munteanu</i> : Eramu ferice	176
<i>N. F. Negrutiu</i> : Doine poporale	474
<i>Elen'a Novacu</i> : Frundia verde de secara	230
<i>M. Pompiliu</i> : Ce nu potu uitá	473
<i>Georgiu Sionu</i> : Girland'a	267
<i>Maria Suciu</i> : Cununa de dorintie	42
" Multu suava	230
" Era o nopte.	462
<i>Moise Tom'a</i> : Oséra	261
<i>Elia Traila</i> : Din strainetate (<i>Haraghi</i>)	183
" De ce?	368
<i>Ioanu Vulcanu</i> : Dorulu	76
<i>Iosifu Vulcanu</i> : La o copila bruneta	3
" Fara dins'a	61
" Ferice de acel'a	145
" Copil'a romana	349
" Gensulu natiunii	407

III.

Novele, istoriøre, descrieri de calatoria.

<i>Ieronimu I. G. Baritiu</i> : Chei'a Turdii	102
<i>Mihaiu Buneiu</i> : Istori'a unui capu rosiiu, noveleta dupa Alfonsu Karr	8, 18
<i>V. R. Buticescu</i> : Daculu celu din urma, novela origi- nila 159, 170, 183, 194, 206, 218, 230, 242, 255.	
<i>Mihaiu Cirlea</i> : Resbunarea mascei, novela italiana 372 " Doue nopti in Rom'a, novela ita- " liana	482, 484, 493
<i>I. C. Dragescu</i> : O istoria fura nume. Novela ori- ginala 4, 15, 28, 37, 52, 62, 74.	
<i>Vincentiu Grozeseu</i> : O speditiune nefericita, epi- sodu istoricu	66, 78, 90
" Nu e mortu ci ar voi se mora, novela " istorica	384, 396, 422, 433
<i>B. P. Hajdeu</i> : Domniti'a Rosand'a, drama in 5 acte 267, 278, 290, 338, 350, 362, 420, 432	
<i>Lucretia</i> : Anelulu imperatesei Eugeni'a	302
<i>Alesandru Onaciu</i> : Ultimulu principe, novela originala 87, 98, 110, 123, 136, 146.	
<i>Vasiliu Popu</i> : Castelulu de Soler'a, naratiune spaniola 129, 144, 141	

Georgiu Trail'a: Resbunarea, novela originala 314, 326, 342.
Iosifu Vulcanu: Suveniri de caletoria 354, 367, 376, 389, 400, 410, 425, 437, 446, 458, 470, 485, 497 505 518, 530.

IV.

Articuli instructivi.

— *Mihaiu Biju*: Necesitatea unui muzeu nationalu 114
Dionisiu Coriolanu: Eugeniu principele de Savoya 6
 — *Nicolau Densusianu*: Scrutări mitologice la romani 127, 138, 150, 162, 176, 199, 222, 449, 460, 509,
B. P. Hajdeu: Cine au fostu Dacii? 479, 491, 503, 515
Alesandru Onaciu: Femeiele in evulu medlu 282, 292
Gavrilu Popu: Doctoru Robert Roesler 174, 187, 198, 210, 223, 235, 246.
 „ Banatulu severineanu a Lugo siului si Caransiebesiului si celutemisanu 306 319.
 „ Numerulu romaniloru in Transilvania si Ungari'a 520
Georgiu Trail'a: Ceva despre zacharu 440
V. A. Urechia: Déca faptele nationali inainte de 1630 sunt numai instinctive séu de conoscintia si ratiionali? 443, 455, 467

V.

Articuli din viet'a sociala.

Elen'a Baiulescu: Despre economi'a familiaria. 93
I. G. Baritiu: Frumseti'a femeiesca si colorile ei 451
Acsentiu Gait'a: Lips'a unui institutu romanu pentru educatiunea feteloru 247
Fr. Longinu: Sér'a de Sâu-Vasiu 532
At. M. Marienescu: Tiranii de casa 201
 „ Romanele si economi'a de casa 260
 „ Laudari'a si ticalosia in familia 331
V. Muresianu: Despre educatiunea casnica 428, 439
Vasiliu Popu: Despre sierbi si sierbitorie 31
 „ Vieti'a familiaria la romani 271
 „ Despre pastrare la romani 352
Ioanne Siepetianu: Despre musica si dantiu 296, 304
Georgiu Trail'a: Economi'a tempului 388, 398, 409.
I. B. Timisianu: Cum sê se porțe fetele? 527
Ros'a Trandafir: Jocuri sociali 369

VI.

Ilustratiuni.

1. Eugeniu principele Savoya in lupt'a de la Belgradu 5
 2. Femeia din Harem 14
 3. Fuga din aintea labei 17
 4. Insul'a Neglia 29
 5. Nero de Piloty 41
 6. Piat'i'a principala in Clusiu 52
 7. Sucuriul'a séu bo'a de apa 65
 8. Portulu de New-York 77
 9. Cetatea Coltiului 89

10. Pastoriulu dormindu 101
 11. Persecutiunea 113
 12. Luarea lui Isusu de pre cruce 125
 13. Venatu de parduti 137
 14. Pastoriulu din Svitier'a 149
 15. Inceperea procesului lui Iohnson 161
 16. Despartirea unui principe din Georgia 185
 17. Romana din Selisce 209
 18. Internulu unei case din Abissinia 221
 19. Mortea lui Teodoru regelui din Abissini'a 233
 20. Sir Robert Napier comandantele trupeloru anglese din Abissinia si statulu majoru 257
 21. Muntele Frau-Hüt in Tirolu 269
 22. Parculu dela Topcideru 277
 23. Ocn'a Sibiiului 293
 24. Napoleonu pe insul'a Elba 305
 25. Famili'a pescariului 317
 26. Piat'i'a principala a scaldei de la Wildbad 329
 27. O escorta in Bosni'a 341
 28. Triumfulu lui Marat 353
 29. Mortea lui Marat 365
 30. Masin'a sburatoria alui Kaufmann 375 si 380
 31. Cohalmu in Transilvani'a 387
 32. Revolutiunea spaniola 411
 33. Gradinele pendinti 423
 34. Impartirea armeloru intre poporu 435
 35. Oficierii din Sevil'a fraterniséza cu poporulu 447
 36. Inrolarea voluntariloru in Madridu 459
 37. Aprinderea livediloru in Nord-America 483

VII.

Articuli literari, recenzii si critice.

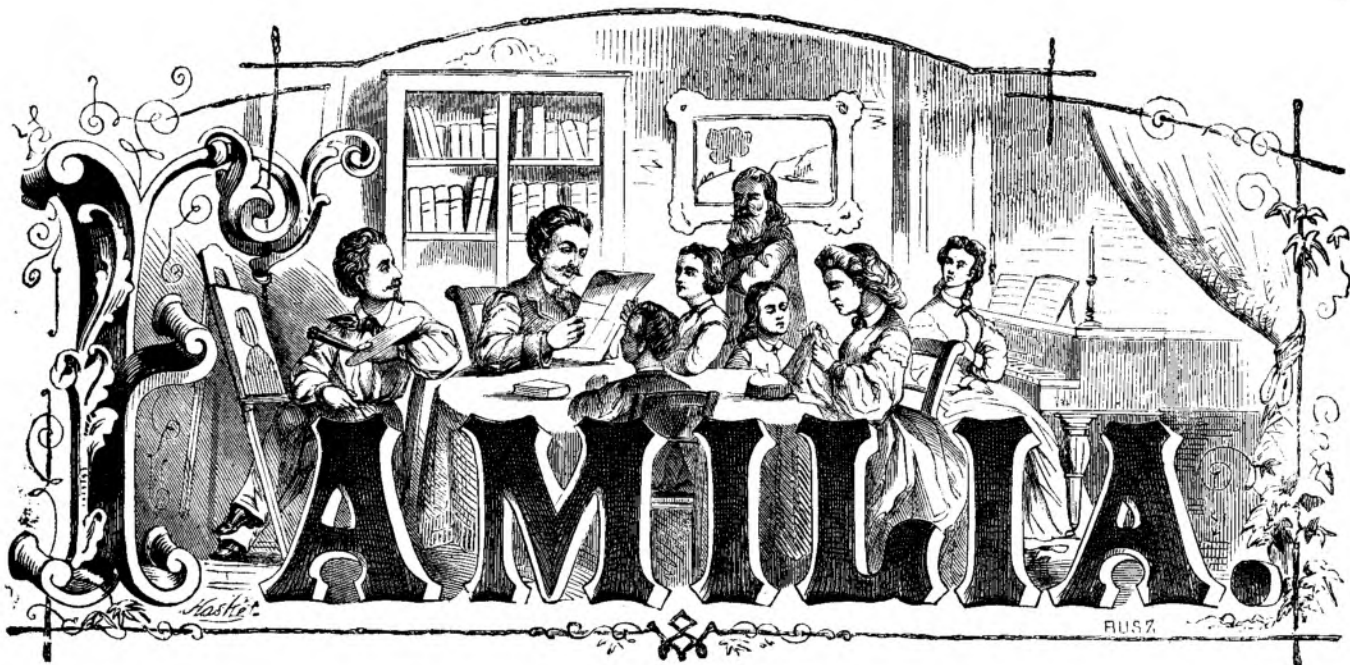
Aronu Densusianu: Sacuntal'a 363 374
I. C. Dragescu: Scrisori din Itali'a 488
Spinu Ghimnescu: Poesii noue de I. C. Fundescu 297
 „ Spicuri literarie 321
Iosifu Hodosiu: Literatura si bele arti 42 si 52
 „ Societatea academica romana 463, 475, 487 499.

VIII.

Articuli de petreccre si altele.

Ionitia Badescu: Conversare cu cetitoriele 9, 2, 13,
Demonulu micu: Conversare cu cetitoriele 309
I. C. Dragescu: Conversale cu cetitoriele 285, 415
Lucretia: Conversare cu cetitoriele 369
I. M. Nicolescu: Conversare cu cetitoriele 45, 177, 379,
M. Pompiliu: Conversare cu cetitoriele 476
Somesianulu: Conversare cu redactorulu 404
Mihaiu Strajanu: Conversare cu cetitoriele 33, 237, 511, 522.
Elia Trail'a: De la Oradea mare 58
Iosifu Vulcanu: Conversare cu cetitoriele 21, 57, 69, 81, 105, 117, 153, 165, 189, 215, 249, 272, 357, 403, 427.

Afara de aceste in fia-care numeru noutati sociale, artistice, literarie, din tote partile lumii, — insciintiari despre miscarile societatiiloru literarie romane, — reporturi despre moda, — gâciture si alte multe notitie de folosu.

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A
dominca
7/19 jan.

Ese totu a opt'a di
Pretiuu pentru Austria
pe Jan. jun. 4 fl. —
Pentru Romania
pe Jan.—jun. unu galbenu.

Nr.
1.

Cancelari'a redactinnei
Strat'a morariloru Nr. 10.
unde sunt a se adresá manuscripte-le si banii
de prenumeratiune.

Anulu
IV.
1868.

A. TREBONIU LAURIANU.

Literatur'a este cea mai pretiósá avere a unui poporu, care nu se póte perde, nu o potu rapí inimicii, si peste cari sborulu eternu alu secliloru va trece fara a o atinge.

Natiunea nóstra romana inca a inceputu avé o literatura scria. Dícemu scria, pen- u cá o literatura tradi- tiunala avea de mul- ti, si inca o literatura umósá, care nu asp- tá, decâtu nesce ma- abile, cari sê adune retiósese sale marga- tare de priu munti si úi, casê-i redice dintr- sele monuminte ne- ritóre, si astfeliu sê-i igure eternitatea.

Incepuramu dar' a é o literatura.

A TREBONIU LAURIANU.

Asié de tardú? va intrebá strainulu care nu ne cunósce, si nu cunósce trecutul no- stru.

Da, tardú; eu do- rere trebue sê afirmâ- mu. Dar' sê nu insultâ- mu martiriulu aces- tui poporu. Nópte lunga si infiorátore a trecu- tu peste dinsulu; si pe candu Europénulu de la Rinu si de pe malu- rile Tamisei se adoperá ca sê afle lumi nóue, si sê deschida spiritu- lui omenescu drumulu prin regiunile abstrac- tiuniloru filosofice, — pe atunci Romanulu trebuiá sê sté cu lan- cea in mana ca o sen- tine la perpetua la ota- rele *mosiei* sale si ale Europei, ca sê o-

préscă navalirea întunerecului și a barbarismului.

Pucine, fôrte pucine stele licurira în acés-t'a nôpte lungă asupra poporului romanu, cari împreună cu angerulu seu aperiatoriu i-au îndegatatu calea catra venitoriulu seu celu mandru.

Dar' în fine diu'a se apropiă. O lumina mai viua începe a lucî. Diorile renascerei se revêrsa în fine în tóta frumuséti'a loru. Ômeni alesi de provedintia și-sacrifică ostenélele și viéti'a pentru a redicâ natiunea și a-i îmbunatatî sôrtea. Numerulu loru s'a înmultîtu mereu, și astadi avemu unu începutu de literatura destulu de frumosu.

Unulu din acei ômeni alesi de provedintia, alu caroru meritu e cu atâtu mai mare, cu câtu au pasîtu pe unu drumu mai pucinu amblatu, séu cu câtu au deschisu ei drumulu pentru altii, unulu din acei apostoli ai natiunalitâti nôs-tre este venerabilulu barbatu din a carui viétiă voimu a da aici o scurta notitia pe câtu suntemu informati.

Dlu A. Treb. Laurianu, fiulu parocului ulu Treboniu, se nascu în 20 juliu 1810 la ulu Foverte în Transilvani'a în regiunea Olui. Învetiâ clemintele limbei romanesci de la rintele seu însusi; la Sabîiu absolvî scôlele imarie germane și apoi gimnasiulu, folosîndu-se cu cei mai buni professori atâtu publici câtu și privati, de catra cari se inițî în limbele classice și moderne, în cea italiana, francesă, ispanică și engleză, și cu ajutoriulu acestor'a siusioră subsistînti'a la studiile superiôre. În anul 1830 trecu la Clusiu la facultatea filosofică, unde remase pînă la a. 1835. De acolo se duse la Vien'a și se ocupă cu studiulu sciintielor matematice și fizice în institutul politehnicu, ascultă astronomi'a la universitate sub renumitululu directoru J. J. Littrow, continuandu totu de odată și studiile filologice, filosofice și politice. — la 1840 publică cap'oper'a *Tentamen criticum in originem, derivationem et formam linguae romanicæ in utraque Dacia vigentis*, despre care unu învetaiatu romanu, a dîsu, că cineva nu pôte cunoșce bine limb'a romană înainte de a cetî acés-t'a carte. — La 1842 fu chiamatu ca profesoru de filosofîă la Bucuresci. În acestu centru alu Romaniei pe langă ocupatiunile grele sale misiuni lucră multu pentru respandirea luminelor și pentru desvoltarea și consolidarea simtiului natiunalu între romani; publică împreună cu fericitululu N. Balcescu *Magazinulu istoricu pentru Daci'a* în 5 volume. Traduse și tipari *Manuariulu de filosofîă lucratu dupa program'a universitatii din Parisu, de Delavigne*, dupa dorinti'a

mai multor'a; și *Manuariulu de filosofîă și de literatur'a filosofică, de W. T. Krug* dupa gustulu seu.

Amendouă aceste serie de lucrări (istorice și filosofice) au fostu intrerupte prin evenimintele anului 1848. În primavér'a acestui anu. cându s'a înaltiatu stindardulu reînvierei nationale pe muntii și colinele Daciei centrale, cându audî strigatul de libertate a fratiloru sei de peste Carpati, cari uniau vócea loru cu a toturoror popórelor Europei, dlu Laurianu alergă în Transilvani'a și luă parte la adunarea cea grandiósa ținuta în 15 maiu pe campulu Libertâti la Blasiu. Ni este cunoscută din istoria activitatea și rol'a ce eră rezervată acestui veteranu alu sciintielor și alu libertati la acés-ta mare serbatóre. De aci fu însărcinatu împreună cu J. Popasu, J. Maiorescu și J. Branu a duce la imperatulu Ferdinandu cererile adunarii. Cându ajunsese în Austri'a ($12\frac{1}{24}$ maiu) află Vien'a bari-cadată; imperatulu Ferdinandu fugise la Eniponte în Tirolu. Dlu A. Tr. Laurianu consultă cu socii sei, și se determină sê plece la Eniponte după imperatulu. În $18\frac{1}{30}$ maiu petitiunea Romanilor se dede la Cabinetu. Imperatulu primî deputatiunea în 11 juniu, și respunse simplu, că unirea Transilvaniei cu Ungari'a s'a decisu de catra diet'a de la Clusiu ($18\frac{1}{30}$ maiu), și că ministériulu ungurescu va impleni cererile Romanilor espuse în petitiunea loru. — După ce se întórse de la Eniponte la Sabîiu, Laurianu se arestă în 6 augustu ca agitatoriu în contra Ungurilor și se aruncă în casarma. Poporulu romanu, mai vêrtosu din marginele militare alergă la Sabîiu și ceru cu vóce înpunatóre liberarea lui. În 13 augustu Prefectur'a Generală deschise portile Casarmei și d. Laurianu fû dusu în triumfu la Orlatu (centrul regimentulu romanescu.)

La a dáu'a adunare, care se ținè la Blasiu între 4 și 17 septevre D. Laurianu se alese membru alu comitetulu de pacificatiune, recunoscutu și de comisariulu imperialu, generariulu Puchner. La adunarea de la Sabîiu, în 16 decemvre fû însărcinatu de a merge la Vien'a împreună cu Popasu spre a solicitâ de la junele imp. Franciscu Iosifu aprobarea cererilor formulate la adunarea de la Blasiu. Deputatii romani nu aflară neci de asta dată pre imp. în capital'a imperiului; ei purcesera asié dără la Olmütz, unde ajunsese pe altu drumu și episcopulu Siaguna, și în 13 fauru an-tara noului monarcu petitiunea Romanilor. În martiu se publică constitutiunea imperială care promitea totoror persónelor și natiunalitâtilor egalitate de drepturi și se

sufocà revoluțiunea ungheréscă d. Laurianu se întorse în Tria împreună cu guvernatoriul civilu și militariu Wohlgermuth și staruî neîncetatu ca promis'a egalitate de drepturi sê se puna în lucrare.

Wohlgermuth avea înse însărcinarea de a organiza Tria după modulu Galitiei. D. Laurianu alergă de nou la Vien'a și împreună cu cei alți deputați veniți din toate părțile locuite de romani reclamă la Bach, care ajunsese omnipotent; înse îndesiertu. În spațiul acest'a de timpu D. Laurianu publică la Vien'a: „*Die Romenen der Oestereichische Monarchie.*“ Cătră finea an. 1851 fû chiamatu de principele Gr. Ghica ca Inspectoru generalu alu scôleloru în Moldov'a, și vedindu că împ. a revocatu constituțiunea și că prin urmare trebuie sê dispara toate iluziunile, trecu în Moldavia și se puse pe organizarea scôleloru. La Jasi publică „*Istoria romanilor în trei parti*“ și fû însărcinatu de principe cu revizuirea și tipariul *Chronicei lui G. Sincanu în trei tomuri*, opera pretioasă, care încă nu veduse lumin'a. La a. 1855, fû trimisu împreună cu D. Const. Negri la conferința de la Vien'a în cauz'a Principatelor. După ce înse conferința se sparse fără rezultat, elu primî însărcinarea de la Domnitoriu de a vizita scôlele din Germani'a. D. Laurianu se folosî de ocaziune și vizită scôlele nu numai cele din Germani'a, ci și cele din Franci'a, Angli'a, Itali'a, în care caletoria făcu cunoscința cu cele mai multe celebrități ale Europei. Intorcându-se în Moldov'a elu continuă funcțiunile sale școlare și publică mai multe cărți didactice. Înse intrigile cele nesuferite sub căimacamîa despotului Vogoride lu-ălesgustara asié de tare, încâtu la a. 1858 si-dede demisiunea și trecu la București, unde după schimbarea lucrurilor, după dupl'a alegere a lui Ales. Cuz'a, fû numitu în 1859, eforu alu scôleloru, bibliotecariu și profesoru de literatur'a clasică. De la a. 1859 până la 1861 publică fôia periodică „*Instrucțiune publică*“ folosindu-se de această spră a scôte la lumina între altele „*Samuelis Klein historia Daco Romanorum și Cronologia astronomica*, cea de multu ideată de dînsulu. Publică apoi separat *Cosmografi'a, Elemente de istori'a Romanilor*, și *Tabula Daciae antiquae.* — La a. 1862, după complet'a unire a Principatelor române, fû numitu membru alu Consiliului superioru de Instrucțiune publică; și în a. 1863 Directoru alu scôlei superioare de litere; în a. 1864 publică *Calendarulu lunariu și paschatu pe fundamentulu Calendarului Julianu comparatu cu anulul tropicu și celu siderale, de la 2300 ante Cr până la 3172 după Cr.*

La an. 1865 se alege Decanu alu facultății

filosofice; la a. 1866 publică *Charl'a Daciei moderne*, și luă parte ca deputatu la Constituanti'a țierei. În a. 1867 se numî membru alu Societății academice române, de cătră care se alege secretariu generalu. Dsa are pe langa aceste onorea de a fi profesorulu de limb'a și literatur'a română alu M. Sale junelui Domnitoriu alu Alexandrului.

Pentru a aretă anim'a acestui venerabilu barbatu cu o natură adevăratu filosofică, vomu spune, că la unu momentu solemn, în care s'a împlinitu celu mai mare actu comunu în viața Romanilor, la 1 Aug. l'am vedutu stergându-si mai multu de o lacrimă sub decursulu serbării, — lacrimi de bucuria, pentru că a vedutu apropiându-se de realizarea sa — ide'a, pentru care a lucratu toată viața, și careia sacrifică repausulu carunțelor sale bătrânetice.

LA O COPILA BRUNETĂ.

Departă esti de mine, copilă încantătoare,
Cu anima de angeru în sinulu teu cerescu;
Departă sum de tine, etern'a mea amoré,
Dar cugetele mele la tine se ntrunescu.

Ah! spune-mi, memori'a-ti candu sbôia sê culéga
Pe campulu suveniroi o scumpa floricea,
Ti-aduci de mine-a minte și dîci ca mine, dragă:
Ah! numai înc'odata de te-asiu poté vedé!?

Ca după o noapte négră, candu sôrele resare,
Pe calea vietii mele asié mi-ai aparutu;
Si-a ta ivire 'n sinu-mi nascu o stramutare,
De-atunce totu mi-pare frumosu, suavu, placutu.

Tu mi-ai creatu o lume ceréscă și sublimă,
De care fantasi'a-mi nu a visatu neci candu;
Veniti, veniti voi angeri de-acolo din 'naltîme,
Si admirati-mi lumea, ce-mi ride-atātu de blandu!

Frumoasă este, dómne, acést'a lume nouă,
Aice par' că numai totu angeri locuiescu:
Nectaru și ambrosiă revérșă aeru, róua,
Si totulu este farmecu, și totulu e cerescu.

Acum simtîescu eu numai, că mituti'a flóre
Contiene 'n sinu și miere, nu numai totu veninu,
Că ceriulu 'naltu revérșă și radie 'ncalditóre,
Nu numai fulgeru grósnicu, ce sfarma pieptu și sinu.

Acuma vedu eu numai, că viața pământéscă
Nu-e iadu de suferinție, precum totu cugetaiu, —
Că-ci are farmeci scumpe ce potu sê fericéscă,
Că e frumoasă, dragă, și dulce ca si-unu raiu.

Audi, audi, acolo in noptile senine,
 Cu ce dulcétia canta unu fragedu serafimu :
 „Frumósa e viétia si fara de suspine,
 De cumva cu credintia, din anima iubimu !“

Iosifu Vulcanu

O istoria fara nume.

(Novela originala premiata.)

Trecutule de dorere si suferintia, ridica-ti volulu negru ca sê mai cetescu odata in anele tale scrise cu sange romanescu. Spirite alu meu, condù-me in locasiulu pâcii si liniscei eterne ca sê conversezu cu strabunii mei, cu acei strabuni, cari cadiura aperandu-si „sant'a mosia.“ Nóptea e tempestósa si plina de fiori, ór'a spiriteloru a sunatu, eu ratecescu prin vastulu imperiu alu mortiloru si nu aflu neei o umbra strabuna. Nicairi unu cipresu, nicairi o cruce, nicairi unu simplu monumentu, care sê-mi arete locul unde repauséza osamintele pie ale strabuniloru mei mari.

Trecutu crudu si fatalu, ce ai facutu cu stramosii mei? Nu ti-a fostu de ajunsu sangele loru, voiesci acum sê inghiti si sant'a suvenire si pi'a loru memoria? Unde sunt mormintele atâtoru eroi si martiri? Tu ai demandatu „demonului uitarii“ ca sê le asemene pamentului pentru ca sê nu remana nimicu in urm'a loru ce sê ni vorbéscu despre copiii vulturiloru, despre unire, libertate si marire? Ce ai facutu cu sangele atâtoru voimici? atât'a sange potut'a fi nefruptiferu, potut'a curge in desiertu?

Tu esti eternu, tu ai vediutu atâte, spune-mi déca a cursu candu-va indesiertu sangele unui poporu ce s'a luptatu pentru dreptu si libertate, spune-mi déca póte sê nu triumfe o natiune a careia devisa este: „unitate, Ddieu si patri'a mea?“

Voi spirite nobile si brave ale stramosiloru mei morti pentru libertate si independentia, veniti, spuneti stranepotiloru, câ este eternu poporul ce se scie luptá pentru libertatea si neater-narea sa, câ are titluri la viétia si marire inaintea lui Ddieu si a omenimii, natiunea carea mai preferesce mórtea, de câtu umilinti'a si robia.

Tacere! Mormintele se deschidu, ceriulu se insenina, o umbra a auditu vócea mea si vine sê respunda la apelulu meu. S'o ascultamu dara !

I.

Aniti'a, Spaim'a tatariloru.

— De siese seculi petrecu in imperiulu pacii si in decursulu atâtoru ani pana acum nime nu

a conturbatu fericirea mea, asta-di o vóce doiósa a strabatutu pana la mine, deci vinu a respunde la apelulu ei.

Asculta-me dara, ori cine vei fi.

Ai invocatu spiritele stramosiloru, le-ai intrebatu, déca póte apune unu poporu ce se lupta pentru dreptu si libertate? Eu-ti respundu câ nu. Cine combate in numele acestoru principie sacre va fi mare si respectatu, va fi ridicatu asupra eternitatii.

Doresci sê cetesci anele trecutului patriei romane? e bine, eu ti-le voiu impartesî.

Pe paginile prime stá scrisu cu litere de auru : „Este mandra si fericite Romani'a, pentru câ este libera si mare, mare pana unde i-a placutu lui Ddieu si lui Traianu sê o estinda. Adi ea este templulu unirei si infratîrei, campulu barbatiei si a maririi, câ-ci pre luncile ei cresce sant'a flóre a libertatii. Adi barbarulu fuge ca persecutatu de furiile infernului dinaintea nevinsîloru veterani ai lui Traianu, polonulu, turculu, tatarulu si magiarulu simte fiori de mórte in fati'a vulturiloru romani. Adi Romani'a e respectata, e spaim'a barbariloru, representant'a gloriei si simbolulu unirii; drapelurile ei figureza cu fala pintre ale celorualte natiuni si tóte popórele o invidiéza.“

Pre alta pagina mai la vale este scrisu cu litere de sange : „Intr'o di vulturulu romanu si oprì sborulu. Acést'a fu atunci, candu sangele filoru patriei romane s'a stricatu, candu animele loru au putreditu si demonulu imparechiarri semenà între ei sementia negra a discordiei, certeloru si desunirei. Acum natiunile ce o invidiau s'au aliatu între sine pentru a-i umilí, batjocóri si sterge din cartea popóreloru. Urmara díle de dobiu, umilintia, calcare si restignire :“

Pe pagin'a ce centiene renascerea Romani'e stá scrisu :

„Barbari'a secliloru de nedreptate si impi-lare a schimositu fati'a patriei romane, a stersu multe din monumintele gloriei trecute, dar' n'a potutu sterge pre copiii vulturiloru, n'a potutu nimici pre unu poporu capace ori candu a se renasce si a deveni mare si gloriosu.“

— Me intrebi, déca a cursu candu-va indesiertu sangele celoru ce s'au luptatu pentru libertate? Nu, nu, nu!

Sangele lui Michaiu Eroulu si alu braviloru sei a produsu pre eroii de la 178. . si 1821 ; sangele lui H si alui Vladimirescu a produsu pre eroii de la 1848.“

Me intrebi mai departe unde sunt mormintele strabune?

Privesce spre cele patru pârti ale lumii, si

mobilele ce le vei dâra, sê scii câ acoperu cenu-si'a stramosîloru tei Pulberea ce o calci sub picioare este pulbere de eroi, pulbere de romani. Vedi colo campi'a cea frumósa si stropita cu

care numai asasinulu spurcatu l'a potutu infrange." La pólele acelu piscu maiestosi jăcu scumpele osaminte ale martiloru din a. 1784, ér colo in resaritu dormu bravii din 1821 si sîru-

EUGENIU, PRINCIPELE DE SAVOYA IN LUPTA DE LA BELGRADU.

sangele celui mare erou? Este campi'a Turdei. Neci unu mormentu, neci o cruce, neci unu monumentu carea sê spuna trecatoriloru : „acel repauséza divinulu si neinvinsulu Michaiu pre

rile de mobile ce se intindu inaintea ta contienu remasîtiile martiriloru din 1848. Campi'a si délurile sunt semenate cu morminte de bravi, morminte parasite si uitate!

— Vócea ta nu este din asta lume, nu din timpurile nóstre, cine esti dara?

— Doresci sê afli cine sum eu? Numele meu nu e trecutú in cartea intemplârilor dar' e scrisu in cartea iubirei si suferintiei. Am fostu o copila a muntîloru, me numiám Anita, ér' de catra poporu „Spaim'a tatariloru.“ Pana in anulu 15. a vietiei mele nu s'a intemplantu nimicu demnu de a-ti impartesî si tie; in anulu acest'a inse am deschisu cartea junetiei si primulu cuventu ce l'am scrisu inca a fostu: „iubescu.“ Eu inca erám un'a din acelea pre cari le cantá odinióra stramosiulu Virgiliu cu atâta dulcétia si iubire. Aveam o turma de oi, aveam unu sufletu care me iubiá, aveam o mosâ si eram ferita. Alesulu animei mele erá frumosu si nobilu, audace si bravu. Si-lapedase nobilimea, si-parasî cas'a parintiésca, numai si numai sê póta fi langa mine si sê me póta iubi. Daca fromséti'a si eroismu s'ar intrupá, ar luá form'a celui caruia i-am consacratu anim'a si sufletulu meu. Ai audîtu vorbindu-ti despre voinici mandri, cu peru de auru cari se lupta cu smei si belauri? Acestia nu potura fi mandri si voinici ca jumatarea animei mele. Dînele erau jaluse, candu me vedeau siedindu langa elu, florile-i invidiau fragedîmea fetiei si paserile dulcéti'a si armoni'a vócei. Batea trei-dieci de unguni odata si sustiené lupt'a cu dóuedieci de tataru; ceia se ascundeau in gaua de sierpe, cestia luau inderetu drumulu desiérteloru, candu audiau de Petru séu de „Selbaticulu codrulu“ cumu-lu numiám poporulu.

Iubiam pre Ddieu, iubiam patri'a, iubiam pre Petru si am gustatu aici josu aceea fericire, ce o pregatesce Domnulu in ceriuri alesîloru sei.

Elu mi-aduná fragi si smeura si eu in schimbu-i dâam flori; elu mi-cantá si eu lu-sarutám; elu me leganá pre bratia si eu-lu mangaiám. Animele si sufletele nóstre s'au infratîtu, s'au versatu unulu in altulu, astfeliu câtu numai o anima batea in dóue piepturi, numai unu sufletu locuiá in dóue corpuri. Elu erá viéti'a mea si eu alui, elu erá createle fericirei mele si eu cup'a sacra ce-i inundám spiritulu cu voluptâti ceresci.

Ore intregi siedeam langa dinsulu ascultandu doiósele si plangatóriele arii, in cari mi-vorbiá despre trecutú, despre suferintia si despre glori'a de odinióra. Faptele glorióse, dorerile si suferintiele strabuniloru nostri sunt pucinu trecute in istoria, dar' sunt sapate in anim'a poporului.

(Va urmá.)

I. C. Dragescu.

Eugeniu, principele de Savoya.

(Cu ilustratiune pe pagin'a 5.)

Spiretulu celu audace, ingeniulu celu mare nu póte dormitá, nu póte sê dispara, fara a dá semne de esistintia, fara a dá dovedi despre poterea agerimei sale.

Acést'a o demustrá spiretulu celu aprinsu, ingeniulu celu maretiu alu renumitului principe de Savoya, alu carui nume adause la cunun'a celoru gloriósi o radia atâtu de mandra, a carui aparintia pe scen'a fapteloru facú epóca in rol'a braviloru si-a ilustratu paginile istoriei cu câteva pasage splendide, glorióse.

Sê redicâmu dar velulu trecutului, si sê cercâmu in ordulu celoru bravi pe principele de Savoya, portatu in triumfe, sarutatu in frunte de budiele Victoriei.

In anulu 1681 se ivi inaintea regelui Ludovicu XIV. unu preutu de statura mica, slabu si macru la constructur'a-i corporala, cerendu de la densulu atare aplicare 'u armata. Si-acést'a erá principele de Savoya.

Regele celu potinte lu-mesurá din capu pana 'n pitióre cu-o privire ironica, si refusandu-i cererea cu unu risu siarcasticu, i-respunse, câ mai bine i-se siede cu reverenda. decâtu cu sabia; sê remana dar **numai preutu.**

Dar Eugeniu a fostu fiulu principelui Mauritiu de Savoya; a fostu nascutu din o familia gloriósa, ce n'a sciutu dá omeninei numai eroi; sangele ce siusiturá prin vinele lui nu lu-lasá sê se 'mpace cu ide'a preutiei; sufletulu lui nu si-potea cuptusî dorulu de gloria, dorulu de-a emulá cu trecutulu stramosiloru sei; lui i-trebuiea arma, arma si lupta, lupta si victoriá. Obiectulu ocupatiunei lui mai multu erá Tacitu si Césaru. decâtu bibli'a si breviariulu.

Cu anima sangeranda si-parasî dar' patri'a, pentru care asié ar fi doritu sê se lupte, sê si-jertfésca viéti'a, sê si-verse sangele p'acele campuri, pe unde-au cursu sangele antecesoriloru sei — dar de unde lu-respinséra cu dispretiu atâtu de cumplitu, cu satira atâtu de amara si pasî amaritu si indignatu inaintea lui Leopoldu I, imperatulu Austriei, unde tenerulu principe indata fu primitu cu caldur'a cea mai afabila.

Ostasii ce-i betrani rideau ce elu, vedindu-i statur'a cea pigmeica si slaba; neci in visu nu cutediau a crede, câ pentru acestu omu micu sunt scrise victorii mari in buletinulu lui Marte.

Sub murii Vienei, in lupt'a din 12 sept. 1863 pasî tenerulu principe pentru prim'a óra,

pe calea activității sale militare, cându adeca, principele de Lotharingi'a și regele Poloniei mântuira Vien'a de atacul Turcilor. La această batelă grandioasă participă 33 de principii, totu de vitia regéscă, și 'n această batelă principele celu mitutelu, dovedî multu eroismu, lup-tandu-se în aripă stanga a armatei.

De-aci înainte principele Eugeniu a eselat în toate luptele prin bravură și curajul său, participându totu după-olaltă la ambele ofensări tentate în contră cetății Bud'a, la luptă de la Strigoniu, Mohaciu, mai apoi la renumită batelă de la Belgradu, cându comandantele ôstei crescine: Ludovicu, principele de Badenu, ocupă cu asaltu această cetate din manele Turcilor în 6 sept. 1688. Noroculu se schimbă, și pasî în alianță Austriacilor; dar mai târziu era-si sî mută la Turci. De mari necasuri, eră incungiuurată, de grele pericole eră amenințată pe acestu tempu Austri'a.

În aceste cerștări critice, cându Turcii era-si înaintasera, cându era-si revenira la putere, în fruntea ostirei austriace, afara de Ludovicu de Baden, nu mai eră nimene, cine sî pòta stă cu demnitate, cu praca și energiă, numai Eugeniu de Savoya și-acelă chiar atunci eră silitu a se ostî prin Itali'a în contra fratiloru sei, în contră maicei sale, în contra Franciei.

În fruntea armatei imperatesci erau Domnulu sasilor și Caprara, dar acestia umblara cu rusine în contra Turcilor, deci nu eră altu ceva inderetru, decâtu a lu revocă pre Eugeniu, care rentorcându-se, cu 65,000 de ômeni se asiedî la Petruvaradinu, aseptându atacul Turcilor.

Mustafă, neavendu încredere în puterea armatei sale, se retrase catra Ardealu; dar Eugeniu i-urmarî cu curaj, și i-ajunse la Zent'a, langa Tis'a.

Eră sî se încépa luptă, cându sosî unu fugariu din Vien'a cu-o epistolă, în care i-se oprî batelă; dar Eugeniu puse epistolă 'n busunariu și si-continua mai departe planulu de atac. Langa Tis'a se întimplă atacul. Turcii slabira. Mustafa demandă retragere ostirei sale; dar cându acea eră se tréca preste puntea cea de năi, acea se rupse sub densii, la ce colucara si tunurile austriacilor și Turcii cari nu se 'necara. ca liura de armele învingătorilor. Sub restempu de două ore, 10,000 de Turci perira între undele apei, 22,000 pe campulu luptei, évre-o 30,000 devenira prinșonieri. Mustafa și-smulgea barbă între lacrimi de plansóre, și-aruncă hainele cele splendide, și îmbracatu în nesce haine simple, abié scapă cu fugă și nu se mai oprî pana la Drinapole.

În Vien'a se 'mbucurau de-acésta învingere neaseptată; dar invidi'a nu încetă a revoltă în contra beliducelului celui erou și inimizii lui nu se rusinara a pretinde, ca Eugeniu sî se judece la pedépsă dréptă pentru cutediarea cu care calcă mandatulu consiliului, descindendu în luptă cu Turcii. Ci imperatul totu-si se retienù de la această faptă, dar Eugeniu cunoscù totusi din recéla cu care fu primitu, că inimizii sei s'au sporitu fòrte; deci după ce se legă pacca cu Turcii, densulu se retrase la bunurile sale din Ungari'a.

Batelă spaniolă înse, éra-si lu-provocă nu preste multu, ca sî apuce armă, sî pasiésca pe terenulu activității. Cum primî Eugeniu sabi'a de beliduce, îndată și pornî cu 30,000 ômeni spre Itali'a. Din colu de Alpi lu-acceptă Catinat, celu mai bravu comandante alu Franciloru, închâindu toate cararile, asié încâtu Eugeniu, decumva i-lipsea tactică, mintea și ingeniulu celu inventiosu, nu potca sî tréca din colu.

Dar Eugeniu si-conduse ôstea sub nesce stânci parasite și preste muntele Balbi taiă o carare prin ajutoriulu tunurilor și-a energiei militare. Optu dîle și optu nopti lucrara militaresci. Optu dîle și optu nopti lucrara militarii lui Eugeniu la taiarea acestei căi și Catinat fu surprinsu, cându de-odata numai vedîu scoborîndu de pre munte ôstea austriaca. Deja eră tardiu, ca sî i-impedece.

Acést'a fu primă-i faptă în batelă cea de 14 ani, care luptă i-a redicatu numele în ordulu celor mai renumiti beliduci ai lumii.

Armă lui Eugeniu fu urmarita de pasii gloriei și-a 'nvingerei. Dar trebile Austriei lu-chiamara inderetru la Vien'a.

Ludovicu alu XIV, regele Franciei, acum, după ce se convinse de eroismulu lui Eugeniu, lu-chiamă inderetru, și pre preutul celu de-odata, respinsu cu-atâtă disprețiu, acum lu-imbî cu armă de generalu comandante. Eugeniu înse, acum i-dete împrumutulu înapoi, și remase totu sub flamură Austriei, și se luptă voinicesce. Cassano, Hochstädt, Malplaquet, sunt cele mai mari marturii, a eroismulu său.

În luptă de la Malplaquet, ce dură de la 8 ore deminéti'a pana la 3 după médiadi, 42,000 de morti acopereau campulu bateliei. Ensusi Eugeniu înca primî o rana la capu. Dar elu cu cea mai mare flegma, și-scósa sudariulu și lu-puse pe rana sub paleria, continuandu mai departe luptă. Eră detiermuritu a 'nvinge séu a mori, că-ci lu-înfióră ide'a de-a-si pierde renumele.

É dreptu, că din girlandă acestei bravure avù o parte frumoasă și consotiulu său, anglesulu

Malborough; inse acel'a avù de-a dá pieptu totu cu puterea cea mai mica, pana candu Eugeniu avù sê stee 'n facia' totu cu cei doi Vendome-i, despre a caroru eroismu nu tace istori'a.

Dupa ce inse Austri'a fu parasita de toti aliatii sei, Carolu alu VI. se vediù silitu a legá pace cu Franci'a. In 6 martiu 1714, se constatară puntele pazei, prin Eugeniu si Villars, ducele Franciloru. O'nopte 'ntréga lucrara la compunerea acestoru punte si la 2 óre dupa médiánopte se intemplá suscrierea, candu cei doi beliduci eroi se îmbraciosiéra fratiesce.

— Acuma suntemu amici — grai Villars — inimicii dtale sunt in Vien'a, ér ai mei in Parisu — câ-ci Villars inca avea inimici in Franci'a, chiar ca-si Eugeniu in Vien'a. Invidi'a nu póte dormi.

Abié trecù unu anu si Eugeniu éra-si trebù se apuce arm'a. A eruptu de nou lupt'a cu Turcii. Cu acésta ocaziune a cascigatu Eugeniu lupt'a renumita de la Petruvaradinu, in 5 aug. a. 1716. In acésta lupta a cadintu si eroulu Ali pasia si Eugeniu lacrimá candu i-vediù cadavrulu între cei morti. Pontificele Romei, i-trimise lui Eugeniu o sabia santîta si-o palariá de beliduce, in semnu de recunoscintia, pentru invingerea acésta, decátu care, numai cea de la Belgradu fu mai splendida.

Cu 100,000 de ómeni trecù Eugeniu preste Dunare, apucadu-se de ofensarea Belgradului. Dar cetatea érá bine intarita si bine aparata. Mai tardîu sosí si marele Veziru cu o óstea eclatanta si Eugeniu devení stremtoritu între dóue focuri. Cu tóte aceste inse, nu si pierdù curagiulu, se luptá ca unu leu si ostasii lui ca totu atatia viteji. Noroculu pana la unu tempu curtení Turciloru, dar pe la apusulu sórelui, marele Veziru fugea cu Turcii sei, alungati de urârele invingatoriloru.

Marele sultanu tramise o sabia si unu turbanu lui Eugeniu, sprimandu-si recunoscintia facia cu inamiculu seu, ce atâtea semne de bravura dete pana acuma. Si inimicii vienesi se aprinsera totu mai tare de mania, la ce Eugeniu avea datina a respunde: Au io su-de vina, câ ceriulu totu nu me mai chiama la sine?

Mai pe urma se puse Eugeniu in fruntea óstei la anulu 1733 in etate de 71 ani, candu cu-o óste atátu de nensemata cum érá acee'a, nu mai potù face minuni.

In 20 aprilu 1736, dupa ce participá intru unu consiliu si dupa ce si-incháiá sér'a conversandu cu contés'a Eleonor'a Strattmann, pe la médiánopte si-finí Eugeniu de Savoya viéti'a, numele lui inse a remasu insemnatu in istoria

cu literale invingerei; faptele lui remasera de instructiune pentru posteritate.

Dionisiu Cariolanu,

Istori'a unui capu rosu.

(Noveleta de Alfons Karr.)

Adalbertu intrá rapede in chili'a sa, si dupa pace depuse cu pietate pe midiloculu mesei o sticla de o forma caracteristica, ce o scóse din pusunarulu caputului, erupse, dupa datina-i, intru-o voce nalta, desí se aflá singuru.

— Ah, tu-mi vei fi intru ajutoriu, splendida si admirabila fluiditate, tu unic'a mea consolare, si salvare! Pentru amorulu Anei am facutu tóte, m'am lasatu de studiare, si mi-am neglesu tóte afacerile. — Unchiulu me incunoscintiaza, cà elu deocamdata si-ie man'a de pre mine. — Si ea, pentru a carei amoru, si capriciuri am adusu eu aceste sacrificie? . . . me póta de nasu, mi-impedeca sioptirile amoróse cu o finétia, si-bate jocu de mine, si candu me aruncaí ieri la petiórele ei cu anim'a plina de amoru, si voiamu a interpretá cu cuvinte, cei'a ce érá pan'acum numai unu simtiu mutu — ea erupse intru-unu risu di spretiuitoriu si si-batù jocu de mine, tientindu cu o ironia la calórea nefericita a perului meu. Ah crudel'a — si totusi o adoru fierbinte!

— Inse nu, nu voiu mai fi eu de acum nainte objetulu risului, buzele ei frumóse nu voru mai suride cu ironia.

Si desfacundu receptulu in care érá pachetata sticl'a — se apucá a-lu cetí cu o pietate. Câti barbati renumiti au de a-si multiamí negri-me perulu loru, acestei fluiditâti admirabile! * * * contele, baronu, banchierulu Ur—les, frumós'a cantarétia S., si mii si sute de alte nume aru poté insirá fabricantele acestei fluiditâti, déca i-aru concede spatiulu si modesti'a,

Adalbertu deschise sticl'a fatale, si fluiditatea nu avea nici unu mirosu, parfumu.

Cu unu feliu de infiorare mai usióra, torná picaturile prime in palma, si dupa o vacilare momentana, si-frecá cu ele perulu.

Si acésta lucrare o continuá elu pana atunci, pana candu sticl'a se golí cu totul.

Adalbertu avea unu pèru frumosu, lungu si cretiu, inse dorere, cu acelu genu a coloriloru, ce se numesce in limb'a de curtenire — rapede blondinu, séu mai prosaicu vorbindu — rosu. — Altcím asta a fostu fórte intieptiesce dispusu asié; câci altecum faci'a lui cea fina blondina, sub unu peru negru, ar fi representatu unu tipu palidu de mórte. (Finea va urmá.)

Conversare cu cetitórioie.

— (Pest'a 3/15 Ianuarie 1868.) —

(Scusare. La anulu nou. Carnevalu. Balu. Jocuri. Cadrilu. Cotilionu. Valsu. Polca. Mazurca. Jocuri natiunali. „Roman'a.“ Etichota. Dóra . . Adio.)

Scusati-me delicatelor cetitórioie, scusati-mi indresnel'a, cu care vinu a pasí pe câte-va mominte in salónele dvóstre, spre-a conversá pucintelu; dorulu me 'ndémna la acést'a, dorulu de a ve vedé pe rendu, pe tóte, de-a ve vedé delicate si gingasie si dîmbitórioie, de-a ve vedé escelintiele frumsetiei.

Credu, câ vi-ti, si uritu deja a primí salutarile, cu cari grabi a ve 'ntimpiná anulu estu nou; ci permiti-mi totu si, ca sê mi implinescu si eu — de si cam tardiu, acú — acésta datorintia scumpa, facia cu dvós-tra; sê ve spunu cu tóta afabilitatea, câ intim'a-mi dorintia pentru stimatele cetitórioie e: ca sê fi-ti frumóse tóte si tóte sê fi-ti — romane.

Vi-se deschise éra-si o lume nóua, delicatelor cetitórioie, lumea deliciului, lumea balurilor, de care, dorere, acú de-unu anu intregu a-ti fostu lipsite; deci fiindu câ suntemu chiaru la ordinea gratulárilor, ertati-me, ca sê mi-esprimu si 'n ést'a privintia unu doru sinceru: ca carnevalu de estempu sê ve produca placeri neasceptate, sê ve umple tóte dorintiele.

Neci nu e pentru dame, baremi dupa parerea mea, dóra neci o séra mai amara, decâtu acea, in care espira cursulu carnevalu; dar neci nu e acceptatu cu-atát'a doru, dóra neci unulu d'ntre cele patru anutempuri, ca si anutempulu balurilor. Nu e mirare inse, câ-ci balurile sunt acele, cari sciu sê legene anim'a pe sinulu atátoru vise fericite, si balurile sunt acele, cari sciu sê realisedie atâtea dorintie scumpe; aici sê nasce amorulu celu fierbinte, aici siopotescu budiele cele amoróse a le „rendesvous“-eloru, aici si-afila terenu de productiune — cochetaríile, aici si-resbunédia pentiórele cele mitutele — pentru paus'a cea lunga, aici se deschide coridorulu rivaleloru, aici e parfumulu, placerea, voluptatea, aici e fericirea: totu atâtea cause ponderóse, totu atâtea schintai de escitare — pentru dorulu femeescu!

Ma, neci nu su medilóce mai bune, mai secure pentru placere, pentru fericire, decâtu balurile, jocurile; totu atâtea morminte sunt aceste, in cari se 'ngrópa dorerile, catastrofele trecutului si de p'a caroruglii, atátu de dulce scie sê ne surida presintele celu ferice cu florile bucuriei sale!

Ca sê ne convingemu de-acestu adeveru poeticu, veni-ti, frumóseloru damicele, veniti sê jocamu o tíra. Ve invitu cu tóta onórea, la unu — *Cadrilu!* . . Ah, Cadrilulu e fenomenulu balurilor; acést'a-e jocu de salonu; rol'a cea mai frumósa e prescisa aici pentru — dame. „Solou“-lu dameloru e destulu, pentru ca sê mi justifice afirmarea. *Colonu!* oh Colonulu cu miliónele sale figuri! câta placere . . ce farmecu! Cadrilu, damelorulu, cadrilulu e regele jocurilor!

Séu pofti-ti *Cotilionu?* Scusati-me, dar eu urescu Cotilionulu. In Cotilionu alegu damele si nu cavalerii, apoi eu . . eu cam de comunu remanu in pusetiune de — privitoriu; inca neci cu-o cocarda nu me potu falí. Eu me retragu de la Cotilionu.

Aha, *Valsu.* Bravo! In Valsu e fantasi'a, Valsu sê jocamu, in Valsu eu alegu . . dar me rogu, corfa sê nu mi-dati! Ah Valsulu . . aeest'a-e joculu angeriloru! veniti, veniti sê ve strengu la pieptu, sê ve strengu la

anima, si-apoi sê sborámu pe aripele fericirei, sê sborámu, ah . . .

Sê trecemu in *Polc'a rapede!* Banu, nu, câ-ci polc'a, usioru te póte trentí la p mentu. Fiasco de plinu. *Mazurca* sê jocamu, damelorulu, câ-ci Mazurca-e moderna, in Mazurca siopotescu frumosu têraiturele hainelorulu, intre cari metas'a duce rola.

Dar destulu, me rogu, destulu din jocurile aceste. Avemu noi si alte jocuri de salonu — *jocuri natiunali.* Eu adoru „Roman'a“ acést'a s'o jocámu. Fie care la parchi'a sa. Ce? Nu ve miscati? Vulturii Capitolului aru plange de 'ntristare, déca n'aru audí saltandu „Roman'a.“

O, nu crede-ti, câ placerea esista numai in Cadrilu, numai in Valsu! Asculta-ti numai aceste tonuri, aceste aríi dulci, petrundiatórioie. Tonuri romanesci, aríi natiunali sunt aceste, l'a caroru resunetu si Gratiile se 'ntrunescu in coru de salturi, pe plaiulu Olimpului!

O, óre sosí-va odata tempulu, candu bietecele nóstre jocuri natiunali, cari de altumintrelea sunt cele mai gratiósse, sê nu fia esilata din serile balurilor, sê nu fia straine inaintea teneriloru nostri, sê nu fia batocorite din partea damelorulu nóstre! De-ati vedíutu numai odata, saltandu Roman'a 'n costumu stramosiescu, dupa tactulu acestoru aríi, aru trebui sê ve uimiti de-atát'a gratia, de-atát'a incantare!

Tóte natiunile si-iubescu, si-adóra jocurile, hainele lorulu natiunali, numai noi le trentimu in tína, numai noi ne 'nchinámu inaintea jocuriloru straine, numai noi ne'nbracámu in haine barbare.

A propos! In câtu se atinge de haine, am sê ve spunu, stimatelor cetitórioie, câ toietta de balu, acusi vi-s'a usiorá fórtse. Prin Parisu, dupa cum se aude, acuma neci nu o sê mai vedi prin baluri, decâtu numai totu dame imbracate 'n vesminte negre. Ele sunt reginele noptii si pentru-aceea si-alesera chiaru colórea acést'a; de altumintrelea acestu costumu si-are laturea acea buna, câ lu-potu intrebuintiá totu acél'a-si, in mai multe baluri si astufeliu nu se sporescu spesele.

Costumululu acést'a lu-adoptara acú si Neapolitanii si usioru se póte crede, câ si-va pune visit'a si pe la noi. Ce díce-ti, frumóseloru, lu ve-ti primí? Acestu costumu de altumintrelea póte sê prospiciédie fórtse frumosu, de órace acél'a pretinde sê fia totuodata si decoratu cu stele felíurite de auru si argintu.

Dar pardonu, damelorulu! Póte fu pré mare indresnel'a din parte-mi a me 'ntinde asié pe de parte 'n modest'a-mi conversare, ba inca ce e mai multu, a descinde chiar si 'n jocuri.

Etichet'a moderna, nu permite multu tempu pentru prim'a visita si eu póte si calcaiu preste marginile acestei legi aspre.

Deci, cu alta ocaziune, déca voiú poté fi fericice a mai convení cu stimatele cetitórioie, vomu poté conversá mai multe; deastadata inse, etichet'a me provóca sê mi-ieu adioulu.

Póte, câ atunci, dóra voiú poté aduce sciri mai interesante, despre inventiunile modei despre cursulu carnevalu si despre alte lucruri neprevédute; câ-ci traimu intru-o epóca sióda, a carei spiritulu viu, in tóta clip'a scie sê creedie totu alte si alte noutáti interesante.

Fia, ca faim'a se me previna si sê mi-aduca fraged'a scire, câ tóte, tótea-ti fostu reginele balurilor!

La revedere dar!

Jonitia Badescu.

CE E NOU?

* * (*Cu inceputulu anului*) venim si noi mai nainte de tóte a salutá pe stimatii nostri cetitori si frumósele cetitóre, dorindu-vi anu nou fericitu! Fia, ca anulu ce urméza sê se póta inscrie intre anii cei fericiti ai natiunii nóstre!

* * (*La anulu nou*) unulu dintre stimatii nostri cetitori ne suprinse cu o scire pré interesanta. Portretulu fericitului episcopu si literatu romanu *Samuilu Clainu* se afla in posesiunea unei dame romane din Ungari'a. Vomu face cátu mai curendu pasii cuviintiosi pentru ca sê potemu publicá acestu portretu fórté pretiosu in fói'a nóstra. Ne folosimu de ocaziunea acést'a spre a ne adresá catra toti romanii cu acea rogare natiunala, ca toti cei ce scíu, sê binevoiésca a ni tramite ori ce date din viéti'a nemoritoriului *Georgiu Sincai* si *Petru Maioru*. Inca mai traiescu ómeni de aceia, carii au cunoscutu in persóna pe acesti doi mari literatori romani. Inse tempulu trece, si numerulu acoloru contemporani se micioréza din dí in dí, si astfelu in urma nu va remané nimene, care sê umple acést'a lacuna pré simtita in literatur'a nóstra. Sê ne grabimu dara a aduná datele pana ce inca nu e tardíu!

* * (*Balulu*) in favórea Alumneului natiunalu romanu din Timisiór'a se va tiené in 6 fauru calind. nou in suburbiulu Fabricu, in localitátile otelului „Tigru.“ Bilete de intrare — pana 'ndiu'a balului se potu capetá in Timisiór'a, la dlu protopopu Dreghiciu si la fratiu Beogradacz, in Fabricu la dlu Stefanu Joanoviciu negutiatoriu, ér in diu'a balului sér'a la cassa in localitátile unde se va tiené balulu. Pretiulu unui biletu de familia 3 fl. de o persóna 1 fl. salutámu arangiarea acestui balu spre scopu filantropicu, cu atátu mai vértosu, încátu lips'a de infiantierea astoru felu de institute au ajunsu la culme; cá-ci singuraticele nóstre poteri fiindu pré slabutie, numai prin astfelu de institute ne vomu poté potentiá numerulu inteligintiei, atragandu cuviintiosulu contingentu si dintre poporulu nostru celu mai lipsitu de midilóce materiale. Resultatulu balului de anu, totu spre asemene scopu, ne lasa si astadata a sperá, cá totu adeveratulu romanu, carele intru adeveru se intereséza de dulcea nóstra natiune, careae atátu de amenintata, — neci din cea mai mare departare, nu se va retrage a-si pune denariulu seu pe altariulu natiunii. Marinimósele oferte, cari se voru publicá, sunt de a se tramite la dlu protopopu Meletiu Dreghiciu in Timisiór'a.

* * (*Balulu tenerimei romane din Pest'a*), care se va tiené in 12 fauru c. n. va fi cátu se póte de frumosu. Comitétulu arangiatoriu lucra necontentitu si nu crutia neci o ostenéla spre a corespunde intr'unu modu neacceptatu acceptárii comune. In siedinti'a din urma a comitetului se compuse si program'a concertului, care va fi scurtu, inse fórté interesantu. In nrulu venitoriu vomu publicá. Chiar primimu inscintiári, cá in provincia, in mai multe orasie sê pregatescu familiu romane a onorá cu presinti'a loru acést'a petrecere natiunala. Invitárele se voru espedá in dílele urmatóre. Pretiurile bileteloru de intrarei, precum si coutribuirile sunt de a se tramite la redactiunea acestei foi.

* * (*Necrologu.*) Din Halmagiu primiramu urmátórea impartésire trista: „Tiran'a mórte érase ciuntá firulu vietii unei fragede, brave si pré bune june romane. Un'a dintre cele mai frumése domnisióre romane Mina Bardosi, din Baiti'a, comitatulu Zarandu, repausá

in cea mai frumósa etate a vietii sale, abié vediendu 17 primaveri. Mórtea repausatei ne intristá pe toti, cá-ci nu numai jelnicii ei parinti si némuri, dar cunoscutii sperámu, cá natiunea va avé prin ea cu tempulu o adeverata matróna si educatóre brava in gradin'a natiunala, asemenea braveloru mame romane de pe tempulu lui Stefanu celu Mare. Dar sperantiele nóstre se nimicira. Osamintele fericitei se dusera la locuinti'a eterna in 25 dec. Sê dicemu cu totii la mommentulu ei: A Totu-potintele, care s'a induratu a chiamá la sine pe acést'a brava juna romana asié de tempuriu, déca n'a voitu sê o faca partasia de a gustá din dulcétia raiului pamentescui, sê-i faca parte d'a poté petrece in eternu intre angerii ceresci. Fia-i tierin'a usióra!“

* * (*Delegatiunile dietale*) sunt conchiamate de catra Maj. Sa imperatulu pe 22 fauru. Membrii delegatiunii din Pest'a au si caletoritu la Vien'a.

* * (*Cestiunea natiunalitátiloru*) órasi se amaná. Comisiunea insarcinata de a compune unu proieptu de lege in caus'a acést'a amaná siedintiele sale pana ce diet'a éra si-va incepe firulu actívitáti.

* * (*Rákótzsi inca a fostu romanu!*) Dlu Joanu Selagianu profesorulu gimnasiulu din Beiusiu publica in „Federatiune“ documinte interesante, prin cari demustra, cá renumitul Rákótzsi inca a fostu romanu.

* * (*Camer'a Romaniei*) s'a deschisu in 15 jan. de catra principele prima-data in limb'a romana. Meritul, cá principele in asié scurtu a invetiatu limb'a romana, in mare parte e alu barbatului, alu carui portretu decoréda numerulu presinte.

Literatura si arte.

* * („*Federatiunea*“) diuariulu dlui Alesandru Romanu a aparutu in formatu frumosu si cu cuprinsu interesantu. I dorimu succesu bunu!

* * (*Dlu At. M. Marienescu*) scrise unu felu de catechismu constitutiunalu pentru poporulu romanu. Precum adímu, opulu va esí cátu de curendu.

* (*Invitare de prenumeratiune*) la „*Poesiile*“ lui Jonitia Badescu. — Progresulu, apretiuirea si iubirea ce-o dovedi Romanulu acum de cáti-va ani incóce, facia cu totu ce e bunu, frumosu si nobilu si mai alesu facia cu literatur'a natiunale, ce 'n decursu de decenii traí numai in vegetare, si-asié dicundui, numai pe bu-diele traditiunei; dar cu deosebire dorulu, ce se vede a fire desceptatu in animele secului frumosu — lu indemnara si pre autoriulu acestoru lucrári modeste, parte cunoscute deja de prin foile publice, mai mare parte inse neaparute inca nicairi — a le coaduná acele intru-o brosiura si a le aduce de-unu sacrificiu nou, provenitu din simtiuri curate natiunali — pe angustulu altariu alu literaturii romane Cartea intréga; va constá din 8—10 cóle; va avé unu formatu esterioru corespundiatoru gustului si elegantiei; va contienca totu poesií originali si in fine va avea unu pretiu moderatu numai, de 80 cr. v. a pentru unu esemplariu ér pentru editiune de lucsu 1 fl. 20 cr. v. a calculandu-se in pretiulu acést'a totu odata si spesele de espedare. De la sucesulu acestei intreprinderi va aterná, ca suscri-sulu sê si-póta edá si tomulu alu II. din poesiile sale. On. d. colectanti, voru primí de la 7 esemplarie unu lu in semnu de onóre. On. dd. prenumeranti sunt rogati a si-face abonamintele cátu mai ingraba, ca sê ne potemu orientá in privinti'a sumei esemplarieloru recerénde,

fiindu cartea deja puse sub lucrare de tipariu. Abonamintele sunt a se tramite la tipografia lui Iuliu Noszéda (piati'a Franciscaniloru nr. 7.) unde se va tipari cartea, si de unde se va face si editur'a Pest'a. 7/19 Jan. 1868. Jonitia Badescu. (Fia-ni iertatu a adauge si din partea nóstra câte-va cuvinte. Dlu Badescu in scurt'a sa debutare pe scen'a publicitatii dede semne nedisputabile de frumosulu seu talentu. Ne luâmu dara libertate a recomandá atentionii on. publicu cetitoriu acést'a publicatiune. Imbratîsierea caldurósa va servi de incuragiare pentru autoriu a continuá studiile sale in asta privintia. Red.)

Din strainetate.

* (*Lord Pund Francisca*) o dama din Statele americane recourse nu de multu, ca sê o tramita de ambasadora la tronulu Angliei. P'acolo trebue sê se fi redicatu de-a bunaséma la unu gradu mare, emanciparea femeiloru.

* (*Pontificele romanu*) are datina a trimite in totu anulu o sabia si-o caciula de catifea pe séma catarui principe, care in decursulu anului aceluia a facutu mai multe merite, facia cu potestatul papalu. In anulu acost'a, Napoleonu primí donulu memoratu, pentru ajutoriulu de la Mentana.

* (*Dóue semei curagióse.*) Dóue dame, Lady Richmann si lady Poal, din Londra, se decisera a caletori in lontrulu Africei. spre a-si cascigá cunoscentie si sciintia. Barbatulu madamemi Poal inse, se opuse acestei decisiuni; lady Poal indesiertu se provocá la setea sa de sciintia, caci barbatu-seu nu voi sê si-retraga cuventulu de opunere, din care cauza apoi lady Poal, incepú procesu de despartire in contra lui, in urm'a carei fapte, Mr. Poal si-dete invoirea la caletori'a muerii. Acum curgu pregatirile cu grosulu; la primavéra si-vor incepe caletori'a; le lipsece inse o servitore curagiósa, care sê le insotiésca.

* (*Francesulu Emiliu Deurdan*) se pregatesce, ca sê scrie „istori'a modei.“ Elu de altmintrelea nu e ceva omu renumitu, ci pentru descrierea acestui obiectu, dóra dinsulu e celu mai acomodat, celu mai aptu, de óra ce e in posesiunea celoru mai interesante date, fiindu cá mama-sa, pe tempulu revolutiunei francese avea cea mai renumita atelaria de mode, asié, incátu chiaru curtea imperatésca inca se 'mbracá dupa gustulu si gatirea acestei atelarii. Opulu lui Deurdan va tratá despre varietionile modei de la revolutiunea francesa incepundu, pana 'n dílele moderne si va contine mai multe portrete ale celoru mai renumite persóne, cari au escelatu pe terenulu modei. Din patru tomuri mari va costá acestu opu, ce pentru dame va fi nesmintitu unu tesauru de multu pretiu.

* (*Numai in dílele trecute*) adresá Garibaldi o epistóla catra renomitulu liberalistu francesu Edgar Quinet, din care estragemu urmatóriele: „Fia numai linisciti fratii nostri din Francia si din tóta lumea. Éra-si nivomu incepe lucrulu de nou!“ Acést'a epistóla, precum se vede, a bagatu o tíra de frica si 'n guvernulu papalu, cá-ci chiaru si 'n diu'a de bobotéza inca a lucratu in coutinu la intarirea fortaretiei de Roma.

* (*La mórte alui Maximilianu*) multe cele mai adaugu inca foile straine. Intre altele scriu, cá nesce siarlatani in Mexico i-arú fi tãiatu barb'a si pèrulu, pentru ca sê le vinda pentru unu pretiu mare, ca nesce suveniru pre-

tiuóse, si cá admiralulu Tegethoff i-arú fi si luatú la procesu pentru fapt'a acést'a. Alte foi inse néga fapt'a acést'a. si afirma cu tóta securitatea, cá cadavrulu imperatului a remasu neviolatu.

* (*Intre cererile*) intinse la Consulatul din Parisu, audimu, cá sê afla si o scrisóre interesanta, esita din condeulu avocatului Chambonneau din Moissac, in care densulu cere unu Senatu constatoriu din 51 persóne, cari sê aduca judecata a supra Domnitoriloru, dupa mórtea acelor'a. Anume: Cadavrulu sê se espune intru-o sala, unde apoi unulu din senatu se pasiésca la mediu ca acuatoriu, ér altulu ca aparatoriu, si in fine 49 de membri sê aduca judecata a supr'a mortului, dupa datin'a Egipteniloru, si-apoi conformu acelei judecâti sê se ingrópe séu in Père-Lachaise, séu in S. Danis. Acést'a judecata inse adi ar fi de prisosu; cá-ci de candu esista istori'a, acestu jude nepartinitoriu, de-atunci nu e Domnitoriu, care sê fi remasu nejudecatú. Puna ómenii totu porfire pre mormintele ungru Herostrati ori 'Neroni, istori'a i-va aruncá cu tina si-i va condemná fara crutiare.

* (*Mai in dílele trecute*) se preamblá Napoleonu imperatulu prin campii elysei, candu unu barbatu de langa gradin'a tuilierelorú strigá cu tonu mare „Sê traiésca unirea Italiei!“ Abié respicá cuvintele aceste, candu si navalíra asupra lui mai multi oficiali de politia, ca sê-lu prinda. Napoleonu inse observandu-le teudintí'a, de locu i-si oprí, dechiarandu-lu de liberu pre uratoriu. Poporulu atunci erupse in urári infocate, de: „Se traiésca 'mperatulu!“

* (*O féta tenera si frumósa*) din vitia de lord aflara mórta pe o strada publica din Londra. Erá strapunsa cu pumnariu si despoiéta de pretiósele ce le portase. Nu e mirare, cá-ci acolo unde si-esecuta turme intregi de banditi hotfile cele cumplite, nu e asigurata viétí'a omului pré tare.

* (*Numerulu teatreloru*) din Londra, de presinte se urca la 32, nenumerandu aci Palatiulu grandiosu de cristalu. In aceste teatre potú sê incapa 59,863 de spectatori. Mai mare e „Drury Lane“ ce póte sê cuprinda 'n antru-i 3800 de persóne.

* (*Cum fructifica literatur'a engleza?*) In anulu trecutu literatur'a engleza se inmultí cu 4144 de bucâti de carti, totu opuri nóue, delasandu din numerulu acést'a editiunile cele mai próspete ale opuriloru celoru vechi, cari asemenea au unu numeru insemnatu. Prin aparintí'a acestoru cárti inse mai multu a dobenditu literatur'a sacra si ocaasionala, cá-ci numerulu acestoru opuri e 849; romanuri au aparutu 410. Mai micu numeru avú poesi'a, cá-ci adaugandu aci si opurile dramaturgice, laolalta numai 150 de bucâti au esitu de sub presa.

* (*Noulu Lucullu.*) Acum de mai multi ani incóce apare fíiulu celu mai mare alu principiului P—ts, ca modelu alu lucsului; ér dupa ce morí maica-sa, si éra-si devení in posederea unei avutii colosali, incepú a esericiá unu lucsu, o préda fabulósa. Caii lui pórtá pe potióre potcóve de argintu; caruti'a lui e invalita 'n auru, vesmintele lui se 'naltia la pretiu de sute si míi; dar aceste tóte sunt numai nesce lucruri bagatele, pre cari densulu neci nu le tiene demne de amintire. Cu-atât'a i-este inse mai grandiosu palatiulu. Usi'a de la sala e atátu de bizara, incátu a devenitu unica in feliulu seu; tóta usi'a e compusa din 8000 rubeli, cari o invelescu preste totu. Inainte de ést'a cu câti-va ani, ajunse densulu in o stare cam neplacuta, in urm'a unoru cause fami-

liari, asié încâtu fu silitu a si-imprumutá 8000 de rubeli; nu preste multu inse, unu consangénu alu seu lu-facú de erede a 700,000 de rubeli si-atunci si-invelí elu usi'a cu rubelii cei ímprumutati. Dupa acésta eredíre enórma, lucsulu princíului crescú si mai tare. Mai re-numite sunt inse banchetele lui, inaintea caroru au sê se rusinedie banchetele lui Lucullu. Refectoriulu e pro-vedíutu cu mai multe cataracte si cu fontani saritórie, din cari esunda vinurile cele mai renumite. In érn'a anului trecutu dete densulu unu banchetu, la care au fostu represintate tóte vinurile lumei, ce se póte deduce de-acolo, cá numerulu feliuriloru acelorá s'a ur-catu la 2000. D'íntre mancari au fostu pe més'a lui totu ce e bunu si scumpu si bizaru. Prandiulu lui cam de comunu constá din 250—300plese de mancári si duredia de la 4 óre dupamédiadi pana la média-nópte. Densulu de altmíntelea numai patru feliuri de mancari manca cu placere si cam de comunu bé din pochalu de sticla. Mai multu si-pretiuesce elu buchetarii, pre cari neci unu rege nu-i dotédia asié precum i-dotédia elu. Dóuedieci si doi de buchetari are, si léf'a acelor'a se urca preste anu la 197,000 de rubeli.

* (*In America se tienu o conferintia*) din partea *mutiloru*, care in sine fu fórté interesanta. Trei septa-mini durá, si consularile se facura numai prin semne; nime n'a graitu in conferintia acést'a. Finea acestei conferintie nascú o decisiune curiósa, ca adeca: mutii sê se acomodedie la posturi de telegrame, la poste s. a

* (*Diuariulu celu mai mintiuos*) a lumei, dupa cum afirma mai multe foi straine, e diuarelulu din Washing-ton, ce apare in tóta diu'a sub titlulu de „Mercur.“ Fói'a acést'a o vendu pe strade si are fórté multi cum-paratori, deóra-ce in totu numerulu scrie ceva intere-santu. E unica in feliulu seu. Candu e lipsita de noutáti adeverate, se pune si scornesce mintiuni preste mintiuni, si atátu de istetiu scie sê se le compuna, încâtu omulu i i-vine a le crede fara nici o perplesitate. Numai de cu-rundu anunciassera foile din tóte partile, cá insul'a Tor-tol'a s'a cufundatu in mare Faim'a acést'a inca fu scornitur'a lui „Mercur“ in care de altmíntrelea erá ce-va posibilu, deóra-ce chiaru atunci s'au intemplatu mai multe viscole grandióse pe mare. Altcum mintiuni-le acestui diuariu sunt fórté petrecatórie, asié, încâtu cetitoriulu nu se uresce a le ceti. Totu diuariulu „Mer-cur“ e acél'a, care a scrístu de trei ori necrologu pentru pap'a si odata asupr'a lui Napoleonu, mai apoi, asupra Sultanului, descriíndu-le pe largu mórtea loru cu unu stilu pré romanticu. Are corespondinti de prin Europ'a, si astufeliu i-sucede adescori a comunicá si sciri adev-erate, pré interesante. Diuariulu acest'a e acél'a care sciricosce ne'ncetatu dupa ucigatoriulu lui Lincoln. Fói'a acést'a e acee'a, care scornesce nu odata scirea, cá: Napoleonu se pregatesce a caletori in Americ'a, cá: Garibaldi a perítu pe mare, cá: in cutare si cutare nópte s'a ivitu pe ceriu atare fenomenu rosíu, cá mi-nisteriulu spaniolu arc emisari si alte multe fictiuni. Si diuariulu acest'a se tiparesce in 8—10,000 de esem-plare pe dí. Redactorulu i-este: Simeonu Goldbeck, omu fórté avutu.

Gâcítura numerica.

de Maria Papiu.

J-u-3-a 4-e 2-o-11 a-3-u 5-u-11
 A-10 6-e 3-u-11-e o 2-a 8-u!
 6-u-11-u 5-e '3-a-1-7 i-a 9-e-9-7-u-11-i
 4-e 2-e-5-u-3-u-1-u 5-8-a-8-u!
 5-i a-3-i-11-a-11 i 6-u-11-u 5-0-0-2-a
 5-u-5-u 1-a 4-u-11-3-e-4-i-e-u
 3-u 11-e 5-6-10-i-11-o-u 6-u 1-u-11-e-a
 6-a-5-u 2-o-11-a-3-a e-u!
 I-u-3-a 4-e 2-o-11-a-3-u 5-u-11
 12-i-o-2-e 11-e 3-u-11-e-5-6-u
 4-e 7-2-a-i-a-3-u p-1-a-3-7-a-7-a
 I-3 4-a-6-1-a 'n-1-o-2-e-5-6-u
 1-i-11-0-a-11-i 5-1 3-a-7-i-u-3-e-a
 I-o-2-u p-2-e 4-u-11-3-e-4-i-e-u
 3-u 1-e 5.6.10-i-11-o-u 6-u 1-u-11-e-a
 6-a-5-u 2-o-11-a-3-a e-u.

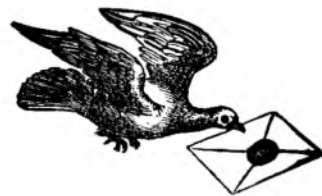
Deslegarea gâcíturii de siacu din nrulu 49:

N'am navoia de nemica,
 Am o turma fórté mica,
 Dar cu dens'a-su multiamitu
 Me potu numí fericítu.
 Nu gandescu la avutia
 Neci la nume sunatoriu,
 Numai ceriulu se me tíia,
 Liniscitu voescu sê moriu!

Deslegare buna primíramu de la domnele si dsio-rele: Amalia Popesca, Juliana Petri, Emilia Maniu, Emili'a Cadariu, Georgina Popoviciu, Eleonora Mun-teanu, Maria Popu, Rosa Trandafir, Elena Muresianu si de la domnii: Paulu Popu si Alesandru Draganu.

Deslegarea gâcíturii de semne nrulu 48 o mai primíramu de la d-le: Luisa Murgu n. Balcu, Juliana Petri si de la d. Demetriu Magdu.

POSTA REDACTIUNEI.

La anulu nou. Primíramu o multime de gratulári si feri-cítári din tóte partile. Multe nóstre ocupatiuni, cari acuma cu in-ceputulu semestralulu se inmultirea preste mesura, neortandu-ne a respunde la toti in particulariu, primésca pe cale a acést'a cu totii sincer'a nóstra multiamita si salutare reciproca.

Versurile: Epistóla ta, Cecili'a, — dorere nu se potu publicá; dupa unu studiu mai largu ti-ineérea pasiulu in publici-tate: pana atunci ffi cu pacíntia.

C. D. in b. Poesia tramisa dupa cova coregore póta ca vomu poté-o intrebuintá!

Dlul N. P. in M. . . u. Ce tramise nu le potomu folosí deóra-ce sunt serise fórté rau; nu le poiemu ceti.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

S'a tiparitu in Pest'a 1868. prin Alesandru Kocsi (in tipografia lui Érkövi, Galgóczi si Kocsi.) Piatia de pesci Nr. 9.